

SOSIAALIHUOLLON YHTEISTOIMINTA YHDYSKUNTASEURAAMUSTOIMISTON JA ASIAKASARVIOINTIYKSIKÖN KANSSA

Toimintaohje nuorisososiaalityöhön

Vantaan ja Keravan
hyvinvointialue

Asiakasarviointiyksikkö

- Kun nuori siirtyy tutkintavankeudesta suoraan vankeusvangiksi, aloitetaan Asiakasarviointiyksikössä nuoren rangaistusajan suunnitelman (Ransu) tekeminen ja tehdään sijoittelupäätös eli suunnitellaan se, mihin vankilaan nuori menee suorittamaan vankeustuomiotaan
- Rangaistusajan suunnitelman laatimisessa on oltava nuoren suostumuksella yhteydessä tarpeellisissa määrin sosiaaliviranomaiseen.
- Jos nuoresta on jo tehty lain mukaiset ilmoitukset sosiaalihuoltoon esitutkinnan päättymisestä ja tietopyyntö seuraamusselvitystä varten, on asiakkuus jo olemassa sosiaalihuollossa/jälkihuollossa ja on luontevaa suunnitella rangaistusaikaa ja vapauttamissuunnitelmaa yhdessä
- Toisaalta nuori on voinut kieltäytyä sosiaalihuollon palveluista ja toivookin tässä vaiheessa sosiaalihuollon tukea: aloitetaan rangaistusajan suunnitelman laatimisen yhteydessä palveluntarpeen arviointi sosiaalihuollossa

Yhdyskuntaseuraamustoimisto

- Kun nuori siirtyy siviilistä vankeuteen, aloitetaan rangaistusajan suunnitelman tekeminen ja sijoittelu Yhdyskuntaseuraamustoimistossa
- Rikosseuraamustyöntekijä ottaa yhdessä asiakkaan kanssa yhteyttä, jos nuorella ei ole entuudestaan asiakuutta ja hän kaipaa sosiaalihuollon palveluja
- Yhdyskuntaseuraamustoimistossa tapahtuvan työskentelyn (yhdyskuntaseuraamukset) kustannuksista vastaa Rikosseuraamuslaitos (esim. nuoren matkakulut)
- Perustehtävä sosiaalihuollossa on yhdyskuntaseuraamuksesta riippumatta aina sama:
 - varmistaa, että nuori saa sosiaalihuoltolain ja erityislakien mukaisesti tarvitsemansa palvelut
 - asiakassuunnitelma on yhtenevä rangaistusajan suunnitelman kanssa

Työnjako

- Työparius ja tehtävänjako sovitaan ja keskustellaan nuoren kanssa, yhteisen asiakassuunnitelman teon yhteydessä
 - Rikosseuraamustyöntekijä on vastuussa rikoksista irtautumisen prosessin tukemisesta, ohjelmatyöstä ja yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanosta
 - Sosiaalihuollon työntekijä vastaa sosiaalihuoltolain mukaisesta tuesta ja palveluista, kuten työllistymisen, opiskelujen, asumisen, talouden, ihmissuhteiden ja muiden elämän perusrakenteiden turvaamisesta.
- Sosiaalihuollon tapaamiset voi toteuttaa valvontakäynneillä eli työparina rikosseuraamustyöntekijän kanssa. Toimi, miten nuori haluaa, helpota hänen asiointiaan

Yhdyskuntaseuraamuksista

- Sosiaalihuollon ammattihenkilön ei tarvitse osata perusteellisesti eri rangaistuslajeja ja yhdyskuntaseuraamuksia
- Rikosseuraamustyöntekijä vastaa täytäntöönpanosta ja osaa kertoa niiden kestosta, sisällöistä, tarkoituksesta ja ehdoista nuorelle.

Seuraavat diat ovat tiedon lisäämiseksi, kiinnostuneille opiskeltavaksi.

Tukitoimet yhdyskuntaseuraamuksen aikana

Laki yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 400/2015

” 3 luku 12§ Tukitoimenpiteet

Ryhtyessään 11 §:ssä tai 71 §:n 3 momentissa tarkoitettuun rangaistusajan suunnitelman laadintaan Rikosseuraamuslaitoksen tulee tarpeen mukaan **yhdessä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa kartoittaa rikoksesta epäillyn elinolosuhteita ja tukitoimenpiteiden tarvetta. Yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpano sekä tuomitun elämänhallintaa ja rangaistuksen suorittamista edistävät tukitoimet on sovitettava yhteen.**

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tukitoimenpiteitä yhteen sovitettaessa hyvinvointialue vastaa hyvinvointialueelle kuuluvien peruspalveluiden kustannuksista. Rikosseuraamuslaitos vastaa yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoon liittyvien toimintojen kustannuksista.- - -”

Yhdyskuntapalvelu

- 14 - 240 tuntia, valvonnan alaisena tehtävää palkatonta työtä
- palvelupaikan hankinnasta ja matkakustannuksista vastaa Rikosseuraamuslaitos

Nuorisorangaistus

- Jos nuori aikuinen on syylistynyt rikokseen 15-17-vuotiaana, hänet voidaan tuomita nuorisorangaistukseen
- Rangaistusajan suunnitelma laaditaan jo oikeudenkäyntiä varten, rikosseuraamustyöntekijä kutsuu sosiaalihuollon työntekijän yhteisen suunnitelman tekemiseen
- Kestoltaan 4-12kk: valvonta, ohjelmatoiminta, työelämään tutustumista jne.

Valvontarangaistus

- Max 6kk vankeusrangaistuksen sijaan tuomitaan saman pituiseen valvontarangaistukseen
- Seurataan myös teknisin välinen ("panta")
- Edellyttää
 - päiväohjelma: työ, koulutus, kuntoutus
 - päihteettömyys
 - asunto soveltuu täytäntöönpanoon ja muut siellä asuvat suostuvat siihen

Ehdollisen vankeuden valvonta

= vankeusrangaistus suoritetaan vankilan ulkopuolella, ns. koeaika, 1-3vuotta.

- alle 21-vuotiaiden kohdalla selvitetään seuraamusselvityksellä kaikkien kohdalta valvonnan tarpeenmukaisuus, yli 21-vuotiailta harkinnalla
- Alle 21-vuotiailla valvonta kestää aina 1 v 3kk

Yhdistelmärangaistus

- Sisältää ehdottoman vankeusrangaistuksen ja sen jälkeisen vuoden kestoisen valvonnan yhdyskuntaseuraamustoimistossa
- Valvotaan teknisesti ("panta")
- Rangaistuslajia käytetään pääosin uusintarikollisuuden estämiseksi eli siihen tuomitaan ihmisiä, jotka ovat tehneet toistuvasti rikoksia

Keskeiset lait

[Laki yhdistelmärangaistuksen täytäntöönpanosta 801/2017](#)

[Laki nuorisorangaistuksesta 1196/2004](#)

[Laki valvotusta koevapaudesta 629/2013](#)

[Rikoslaki 39/1883](#): Rangaistuslajit 6 luku, 9-11§

[Vankeuslaki 767/2005](#): Rangaistuaajan suunnitelman laatimismenettely 4 luku 6-8§

Rikosseuraamuslaitos: [Tietoa rangaistukseen tuomituille ja läheisille](#)

